

Sınıf Yönetiminde Öğretmen Stratejileri Envanterinin Türk Kültürüne Uyarlanması*

The Adaptation of Teacher Classroom Management Strategies Questionnaire into Turkish Culture

Çağlayan DİNÇER**, Kaan Zülfikar DENİZ***, Ege AKGÜN****, Özgür ULUBEY*****

Öz: Bu araştırma Sınıf Yönetiminde Öğretmen Stratejileri Envanterinin (Webster-Stratton, 2012) Türk Kültürüne uyarlanması amacıyla yapılmıştır. Betimsel türdeki araştırmanın çalışma grubunu, Ankara ilinde görev yapan 48-72 ay arası çocuklarla çalışan ve uygun örneklem ile seçilen toplam 422 (Açımlayıcı Faktör Analizi-AFA için n=220 ve Doğrulayıcı Faktör Analizi-DFA için n=202) okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Envanterin geçerliliğini ve güvenilirliğini belirleyebilmek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Test, Bartlett Sphericity Test, Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı, açımlayıcı faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, Sınıf Yönetiminde Öğretmen Stratejileri Envanteri öğretmenlerin kendilerini değerlendirdikleri üç ölçekten ve toplam 45 maddeden oluşmaktadır. Birinci ölçek “Sınıftaki Davranışların Yönetimi Ölçeği” varyansın %82,52’sini açıklayan tek faktörden oluşmaktadır. İkinci ölçek olan “Özel Öğretim Teknikleri Ölçeği” toplam varyansın %38,02’sini açıklayan iki faktörden oluşmaktadır. Üçüncü ölçek olan “Anne Babalarla Çalışma Ölçeği” toplam varyansın %56,26’sını açıklayan iki faktörden oluşmaktadır. AFA’ya ilişkin modelin doğrulanması için DFA kullanılmıştır. Sonuç olarak elde edilen bulgular ışığında Sınıf Yönetiminde Öğretmen Stratejileri Envanterinin Türkçe formunun yeterli psikometrik özelliklere sahip olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, sınıf yönetimi, öğretmen, envanter

Abstract: This study was conducted to adapt the Teacher Classroom Management Strategies Questionnaire (Webster-Stratton, 2012) into the Turkish culture. In this descriptive study, the research participants are composed of 422 preschool teachers (for Exploratory Factor Analysis (EFA) n=220 and for Confirmatory Factor Analysis (CFA) n=202) who worked in the province of Ankara with 48-72-month-old children and who were selected with the suitable sampling form. The Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Test, the Bartlett Sphericity Test, the Cronbach Alpha coefficient, the exploratory factor analysis and the confirmatory factor analysis were used to determine the validity and reliability of the questionnaire. According to the findings of the research, Teacher Classroom Management Strategies Questionnaire was composed of three scales and 45 items in which the teachers evaluated themselves. The first scale “Managing Classroom Behavior” consists of a factor explaining 82.52% of the total variance. The second scale “Specific Teaching Techniques” consists of two factors explaining 38.02% of the total variance and the third scale “Working with Parents” consists of a factor explaining 56.26% of the total variance. Confirmatory factor analysis (CFA) was conducted to confirm the model for EFA. According to the findings of the study, it is possible to say that the psychometric properties of the Turkish version of the Teacher Classroom Management Strategies Questionnaire were satisfactory.

Keywords: Preschool, classroom management, teacher, questionnaire

Giriş

Sınıf yönetimi kritik becerileri içeren bir alandır. Okul öncesi eğitim verilen sınıflarda, eğitimin kesintisiz sürdürülmesi, öğretmen ve çocukların eğitim süresince ara verilmeksizin birlikte

*Bu çalışma TÜBİTAK 1001-SOBAG 113K713 numaralı projenin bir bölümünden derlenmiştir.

**Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara-Türkiye, e-posta: cdincer@education.ankara.edu.tr

***Doç. Dr., Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara-Türkiye, e-posta: zlfkrdnz@yahoo.com

****Dr. Öğretim Üyesi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara-Türkiye, e-posta: akgun@ankara.edu.tr

*****Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Ankara-Türkiye, e-posta: oulubey@mu.edu.tr

zaman geçirmesi, çocukların henüz kendilerini düzenlemeyi ve kuralları içselleştirmeyi öğrenme sürecinde olmaları gibi nedenlerle okul öncesi öğretmeninin ve sınıf yönetiminin önemi artmaktadır. Eğitimin verimli bir şekilde yürütülebilmesi için öğretmenin etkili sınıf yönetimi becerilerine, istedik davranışları öğretme-pekiştirme, istenmeyen davranışları önleme ve bu tür davranışlar ortaya çıktığında davranışları düzenleme stratejilerine sahip olması gerekmektedir. Sınıf yönetimi konusunda yeterli ve etkili bir okul öncesi öğretmeni zamanının çoğunu sınıfta disiplin sorunlarıyla uğraşmak yerine eğitime ayırabilecektir. Başarılı bir sınıf yönetiminde çocuklarda öz disiplinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Uygun davranışları gösterdikleri için öğretmenleri tarafından yüreklendirilen okul öncesi dönem çocukları böylelikle kendilerini kontrol etmeyi öğrenebilmektedirler (Thompson, 2007). Bu bağlamda, mutlu, kendisi ile barışık, başarılı, girdiği ortamlarda kendine güvenli, değişimlere uyum sağlayabilen, kısacası sosyal becerileri gelişmiş bireylerin yetişmesinde çocukluk döneminde verilecek eğitimin niteliği ve kalitesi önem taşımaktadır (Barış Akgül, 2008).

Çocuklarda sosyal becerileri geliştirmek ve problem davranışlara müdahale etmek için farklı müdahale programları kullanılmaktadır. Bu tür programlar normal gelişim gösteren çocuklar için önleyici özellikler içermesinin yanında risk altındaki çocukların istenmeyen davranışlarına müdahale etmek amacıyla da geliştirilmektedir (Powell, Dunlap ve Fox, 2006). Sosyal duygusal eğitim programları, akademik başarı, arkadaşlık ilişkileri, duyguları kabullenme, öfkeyle baş etme ve problem çözme becerilerini geliştirmenin yanı sıra şiddet ve istismar gibi sosyal problemlerle ilişkili risk faktörlerini azaltmaya ve koruyucu faktörleri desteklemeye odaklanan kapsamlı programlardır (Joseph ve Strain, 2003). İçeriklerinde arkadaşlık becerileri, işbirliği içinde oyun oynama, empati, öz düzenleme, problem çözme, duygularını anlama ve ifade etme gibi beceriler yer almakta ve öğretim materyalleri olarak hikayeler, kuklalar, oyunlar, resimler, rol oynama, çeşitli videolar ve sanat etkinlikleri kullanılmaktadır (Powell ve diğerleri, 2006).

Bu müdahale programlarından biri olan İnanılmaz Yıllar (Incredible Years) Öğretmen Sınıf Yönetimi Programı, çocukların prososyal davranışlarını, işbirliğini ve okula hazırbulunuşluklarını teşvik eden, saldırganlığı azaltan öğretmenlerin sınıf yönetimi stratejilerini güçlendirmeye odaklanmış bir programdır. Uzun süreli davranış problemlerine karşı koruyucu bir faktör olarak bilinen bu program çocukların okulla olumlu ilişki geliştirmelerini sağlayan becerilerini de desteklemektedir (Hutchings ve diğerleri, 2007). Bu program, koruyucu faktörleri güçlendirirken olumsuz döngüyü kırmak için çalışmakta ve çocukların olumsuz çıktılar edinmesine yol açacak risk faktörlerini azaltmayı hedeflemektedir. Bu hedeflere ulaşmak amacıyla öğretmenler, çocukların duygu düzenleme, sosyal beceri ve problem çözme becerilerini pekiştirme yolları, her çocuğun gelişimine uygun amaçları olan davranış planları, öğretmen-ebeveyn işbirliği, öğretmen-çocuk iletişim becerileri, önleyici öğretim ve etkili davranış yönetimi için kullanılacak uygulamalar hakkında eğitim almaktadırlar (Webster-Stratton, Reinke, Herman ve Newcomer, 2011). Aynı zamanda öğretmenler, çocuklara sorun davranışlarla karşılaştıkları zaman verecekleri tepkileri düzenlemek için çocukların etkili problem çözme yöntemleri ve stratejilerini öğrenmelerinde yardımcı olarak akran reddini önlemeyi öğrenmektedirler. Öğretmenler bunun yanı sıra olumlu baş etme, akademik ve sosyal becerileri sistematik öğretim, modelleme ve pekiştirme yoluyla içselleştirilen sorunları önlemeyi ve azaltmayı desteklemek için yüreklendirilmektedir (Herman, Borden, Reinke ve Webster-Stratton, 2011).

Amerika Birleşik Devletleri'nde geliştirilen İnanılmaz Yıllar Öğretmen Sınıf Yönetimi Programı'nın farklı kültürlerde de başarıyla kullanılabildiği ve öğretmenlerin bu programdan yararlandıkları görülmüştür. Program, Birleşik Krallık, İrlanda, Yeni Zelanda, Norveç ve Jamaika gibi çeşitli kültürlerde kullanılmaktadır (Webster-Stratton ve diğerleri, 2011). Alan yazında İnanılmaz Yıllar Öğretmen Sınıf Yönetimi Programı'nın kullanıldığı ve etkili sonuçların bulunduğu çalışmalar yer almaktadır: Hutchings ve diğerlerinin (2007) çalışmasının sonuçlarına göre programa katılan öğretmenler, çocuklara daha net yönergeler ve yönergeleri tekrarlamadan önce çocukların yönergelere uymaları için daha fazla süre vermiştir. Eğitime katılan öğretmenlerin sınıflarındaki çocuklar eğitime katılmayan öğretmenlerin sınıfındaki

çocuklara kıyasla daha uyumlu davranışlar sergilemiştir. Eğitime katılan öğretmenler program ilkelerini uygulanabilir ve kullanışlı bulmuşlar; doğrudan yönergeleri daha fazla kullanmışlardır. Webster-Stratton, Reid ve Stoolmiller (2008) çalışmalarında programın uygulanması sonucunda öğretmenlerin daha fazla olumlu sınıf yönetimi stratejileri kullandıkları, çocukların sosyal yetkinlik ve duygu düzenleme düzeylerinin arttığı ve sorun davranışlarının azaldığı ortaya çıkmıştır. Baker-Henningham, Walker, Powell ve Gardner (2009) Jamaikalı okul öncesi öğretmenleri ile programı uyguladıkları çalışma sonucunda çocukların istedik davranışları artarken olumsuz davranışlarında artış gözlenmemiştir. Baker-Henningham ve Walker (2009) Jamaikalı öğretmenlerin programa ilişkin algılarını, öğrendikleri stratejileri uygularken yaşadıkları başarılar, sıkıntılar ve programın etkisine ilişkin tutumlarını araştırdıkları çalışmada öğretmenler, çocukların ihtiyaçları ve becerilerini daha iyi anladıklarını, olumlu ve önleyici stratejileri kullanımının arttığını ve sosyal-duygusal becerilerini aktif olarak teşvik ettiklerini bildirmişlerdir. Bu programla öğretmenlerin sınıf yönetimi yetkinliklerinin arttığı, sorun davranışları yönetmede kullanılacak uygun becerileri kazandıkları, olumsuz sınıf yönetimi stratejilerini daha az, olumlu sınıf yönetimi stratejilerini ve övgüyü daha fazla kullandıkları anlaşılmıştır. Öğretmenlerin olumlu ve önleyici sınıf yönetimi davranışlarında artış; özellikle yüksek risk altındaki çocukların olumsuz davranışlarında azalma ile çocukların okul ortamında olumlu duygusal ve davranışsal deneyimlerinin teşvik edilmesinde yardımcı olduğu görülmüştür (Webster-Stratton, 2008, 2010).

İnanılmaz Yıllar Öğretmen Sınıf Yönetimi Programı'nın okul öncesi ve sınıf öğretmenleri ile kullanıldığı çalışmada grup eğitiminin, çocuklara olumlu yaklaşımda güçlü destek sağladığı görülmektedir. Çalışmanın bulguları şu şekilde özetlenebilir: (a) öğretmenlerin övgü ve teşvik kullanımında artış, (b) öğretmenlerin eleştiri kullanımında azalma, (c) çocukların öğretmenlerle olan pozitif etkileşim ve işbirliğinde artış, (d) çocukların akranlarıyla olumlu etkileşiminde artış ve (e) sınıf ortamında çocukların saldırganlığında azalma (Center for the Study and Prevention of Violence, 2010). Benzer bir şekilde Carlson, Tret, Bender ve Benson'ın (2011) çalışmasında müdahale programı eğitimi alan okul öncesi öğretmenlerinin pozitif sınıf yönetimi stratejileri kullanımları konusundaki algılarında olumlu yönde değişimler bulmuşlardır. Reinke, Stormont, Webster-Stratton, Newcomer ve Herman (2012), çeşitli akademik, sosyal-duygusal ve gelişimsel ihtiyaçları olan çocuklarla çalışan öğretmenlerin becerilerine programın etkisini belirlemeyi amaçlayan çalışmada öğretmenlerin, kendi stres ve bilişsel-duygusal tepkilerini yönetmeleri ile sınıf yönetimi becerilerini öğrenmelerine yardımcı olacak yansıtıcı ve deneyimsel öğrenme, grup desteği, problem çözme ve işbirlikçi öğrenme gibi yöntemlerden yararlanmışlardır. Çalışma sonucunda, mentörlüğün eğitim uygulamalarının gerçek dünyaya aktarılmasında yardımcı bir destek sistemi olduğu ve çocuklarda olumlu çıktılarının artırılmasında yüksek nitelik elde edilmesi için araştırmacılarla uygulayıcıların birlikte çalışması gerektiği ortaya çıkmıştır.

Yapılan tüm çalışmaların bulguları doğrultusunda okul öncesi dönem çocukları ile çalışan öğretmenlerin sınıf yönetiminin önemi ve sınıftaki davranış problemlerinin getirdiği zorluklar göz önüne alındığında, öğretmenlere sınıf ortamlarının başarılı yönetimi için konuyla ilgili destekleyici eğitimlerin sunulması önemlidir. Bu gereksinimlerden hareketle, İnanılmaz Yıllar Öğretmen Sınıf Yönetimi Programı'nın ve programla ilişkili ölçeklerin Türk Kültürüne uyarlanması bir TÜBİTAK projesi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Uygulanan müdahale programının etkililiğinin değerlendirilmesinde öğretmenlerin sınıf yönetimi stratejilerini kullanma durumlarının belirlenmesi önem taşımaktadır. Alan yazında okul öncesi dönem özelliklerine ve ülkemizin kültürel yapısına uygun olarak geliştirilmiş okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerini ölçmeye yönelik çok az sayıda ölçek bulunmaktadır (Dinçer ve Akgün, 2015). Tüm bu gerekçelerle İnanılmaz Yıllar Öğretmen Sınıf Yönetimi Programı ile birlikte kullanılabilen ve Webster-Stratton (2012) tarafından geliştirilen Sınıf Yönetiminde Öğretmen Stratejileri Envanterinin Türkçe'ye uyarlanması ihtiyacı doğmuştur. Bu çalışmada envanterin Türk kültürüne kazandırılması için gerekli geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları sunulmuştur.

Amaç

Bu araştırmada Webster-Stratton (2012) tarafından geliştirilen Sınıf Yönetiminde Öğretmen Stratejileri Envanterinin geçerlik ve güvenilirlik analizleri yapılarak Türk Kültürüne uyarlanması amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşılabilmesi için aşağıdaki alt amaçlarda yer alan sorular yanıtlanmaya çalışılmıştır.

1. Sınıf Yönetiminde Öğretmen Stratejileri Envanterinin faktör yapısı nasıldır?
2. Sınıf Yönetiminde Öğretmen Stratejileri Envanterinin faktör yapısı farklı bir grup üzerinde doğrulanmakta mıdır?
3. Sınıf Yönetiminde Öğretmen Stratejileri Envanterinin güvenilirlik sonuçları nasıldır?

Yöntem

Araştırma deseni

Webster-Stratton (2012) tarafından geliştirilen Sınıf Yönetiminde Öğretmen Stratejileri Envanteri'nin (Teacher Classroom Management Strategies Questionnaire; Webster-Stratton, 2012) psikometrik özelliklerinin (geçerlik ve güvenilirlik) belirlendiği bu araştırma betimsel bir araştırmadır.

Envanter uyarlama süreci

Sınıf Yönetiminde Öğretmen Stratejileri Envanteri'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması için ilk aşamada ölçeği geliştiren yazardan envanteri uyarlama çalışması amacıyla gerekli izinler alınmıştır. Daha sonra Deniz'in (2007) çalışmasındaki aşamalar dikkate alınarak uyarlama süreci gerçekleştirilmiştir. Öncelikle envanterin çeviri işleminin gerçekleştirilmesinde her iki dilde de akıcı konuşan, bu alanda çalışmaları olan, her iki kültüre de aşina olan, test yapısı ve ölçülen yapı hakkında bilgiye sahip üç uzman yer almıştır. Envanterin ilk aşamada Türkçe'ye çevirisi yapılmıştır. Daha sonra farklı iki uzman birbirinden bağımsız olarak ters çeviri işlemini gerçekleştirmiştir. Yapılan çevirilerin birbiri ile anlamsal olarak uyumlu olduğu belirlenmiştir. Çeviri sürecinin son aşamasında çevirmenler ve uzmanlar bir panel oturumunda toplanarak çevirilerin kontrollerini gerçekleştirmişlerdir.

Bir sonraki aşamada envanter alan uzmanları tarafından kültüre uygunluk, anlaşılabilirlik ve amaca uygunluk açısından değerlendirilmiştir. İki maddede düzenleme yapılarak envantere geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmak üzere son şekli verilmiştir.

Envanter uyarlama grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Ankara ilinde görev yapan 48–72 ay arası çocuklarla çalışan ve uygun örneklem ile seçilen toplam 422 (tamamı kadın ve ilgili lisans programından mezun) okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. 220 kişilik ilk gruptan elde edilen verilere Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) yapılmış, daha sonra ortaya çıkan yapı 202 kişilik farklı bir gruptan elde edilen verilerle Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) yoluyla test edilmiştir. Son olarak ortaya çıkan boyutların Cronbach Alfa güvenilirlik katsayıları belirlenmiştir.

Uyarlanan envanterin özellikleri

Sınıf Yönetiminde Öğretmen Stratejileri Envanteri'nin (Webster-Stratton, 2012) orijinali, öğretmenlerin kendilerini değerlendirdikleri 60 madde ve 4 ölçekten oluşmaktadır. Sınıftaki Davranışların Yönetimi Ölçeği 3 maddeden (7'li dereceleme), Özel Öğretim Teknikleri Ölçeği 38 maddeden (5'li dereceleme), Anne Babalarla Çalışma Ölçeği 11 maddeden (6'lı dereceleme) ve Planlama ve Destek Ölçeği ise 8 maddeden (6'lı dereceleme) oluşmaktadır ve ölçeklerin toplam puanları alınmaktadır. Envanterin orijinal geliştirme çalışmasındaki alt ölçeklere ilişkin Cronbach alfa değerleri 0,79- 0,70- 0,77- 0,84 olarak belirlenmiştir.

Planlama ve Destek Ölçeği, İnanılmaz Yıllar Öğretmen Sınıf Yönetimi Programı'nı uygulamış olanların cevaplayabileceği bir ölçektir. Bu programın henüz Türkiye'de uygulanmaması nedeniyle ölçeğe ilişkin maddeler kapsam dışı bırakılmıştır. Bu ölçeğe ilişkin örnek maddeler "*Bireysel öğretim amaçlarını planlamak için İnanılmaz Yıllar özdeğerlendirme*

envanterlerini kullanma” ve *“İnanılmaz Yıllar sınıf yönetimi kitabını okuma”* şeklindedir. Bu nedenle envanterin ilk üç ölçeğine ayrı ayrı açımlayıcı faktör analizi ve doğrulayıcı faktör analizi yapılmış, ortaya çıkan yapının güvenilirliği Cronbach alfa ile kestirilmiştir. Alan yazında farklı çalışmalarda kullanılan envanterin güvenilirlik verileri yeterli olsa da orijinal ölçeğin geçerliğine yönelik bir çalışma yapılmadığı belirlenmiştir. Ancak bu ölçek, İnanılmaz Yıllar Öğretmen Sınıf Yönetimi Programı kapsamında da kullanılan ve dünyada çeşitli dillere/kültürlere uyarlanmış, farklı çalışmalarda kullanılmış bir ölçektir. Bu nedenle ilgili ölçeğin orijinalinde geçerlik çalışması yapılmamış olmakla birlikte İnanılmaz Yıllar Öğretmen Sınıf Yönetimi Programı'nın ve beraberinde kullanılan ölçeklerin Türk kültürüne kazandırılmasının öneminden dolayı Türk kültüründe gerekli analizler yapılarak uyarlama çalışması tamamlanmıştır.

Verilerin analizi

Elde edilen veriler IBM-SPSS 22 ve LISREL 8.7 Paket Programları kullanılarak analiz edilmiştir. Sınıf Yönetiminde Öğretmen Stratejileri Envanterinin geçerliğini ve güvenilirliğini belirleyebilmek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Test, Bartlett Sphericity Test, Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı, doğrulayıcı faktör analizi teknikleri kullanılmıştır (Büyüköztürk, 2013). Uygulanan analizlerin ayrıntılarına bulgular bölümünde yer verilmiştir.

Bulgular

Sınıftaki Davranışların Yönetimi Ölçeği'ne ilişkin yapı geçerliği ve güvenilirliği

Sınıf Yönetiminde Öğretmen Stratejileri Envanteri'nin bölümlerinin yapı geçerliğinin belirlenmesi amacıyla okul öncesi öğretmenlerinden elde edilen verilere AFA yapılmıştır. Sınıftaki Davranışların Yönetimi Ölçeği'ne ilişkin veri setinin faktör analizi için uygunluğunu test etmeyi sağlayan KMO değeri 0,74 bulunmuştur. Veri setinin faktör analizi için uygunluğu sağlaması için bu değer en az 0,50'nin üzerinde olması gerekmektedir (Büyüköztürk, 2013).

Yine aynı amaca hizmet eden Bartlett Sphericity Testi sonucu ise [$\chi^2 = 385,98$; $p < 0,01$] bulunmuştur. Bu değer de anlamlı olması, veri setinin faktör analizi için uygun olduğunu göstermektedir.

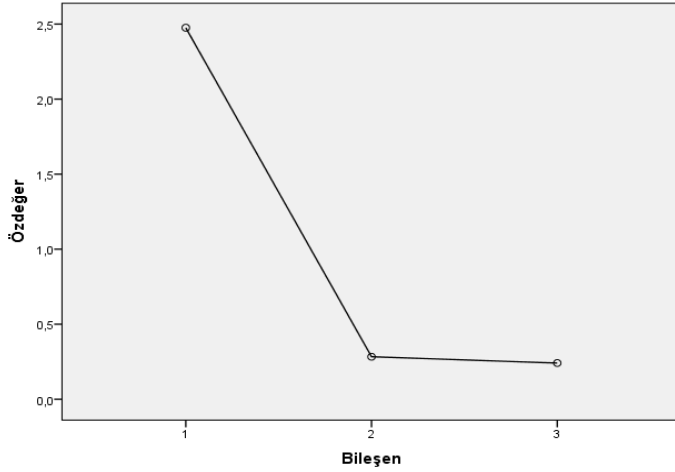
Açımlayıcı faktör analizi sonucunda, özdeğeri 1'in üzerinde olan tek faktörün olduğu gözlenmiştir. Tek faktörün açıkladığı varyans ve özdeğer sonucu Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1.

Sınıftaki Davranışların Yönetimi Ölçeği'ne ilişkin Özdeğer ve Açıklanan Varyans Değerleri

Bileşen	Özdeğer	Açıklanan Varyans %	Toplam Açıklanan Varyans %
1	2,47	82,52	82,52

Tablo 1 ve Şekil 1 incelendiğinde, temel bileşenler faktör analizi sonuçlarına göre, elde edilen tek faktörün, toplam varyansın %82,52'sini açıkladığı gözlenmiştir. Tek faktörün özdeğerinin 2,47, ondan sonra gelen faktörde özdeğerin 0,28 olduğu belirlenmiştir. Bu durum envanterin tek faktörlü yapısını desteklemektedir. Özdeğerdeki bu düşüş Şekil 1'de birinci faktörden sonra görülmektedir.

Şekil 1. Sınıftaki Davranışların Yönetimi Ölçeği'ne ilişkin Özdeğer Grafiği

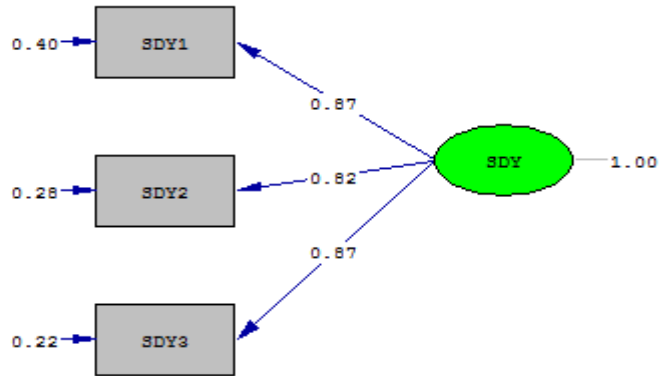
Tablo 2.

Maddelerin Faktör Yük Değerleri, Madde Toplam Korelasyonları ve Sınıftaki Davranışların Yönetimi Ölçeği'nin Cronbach Alfa Değerleri

İlk Uygulama Madde No	Bileşenler		Madde-Toplam Korelasyonları	Sınıftaki Davranışların Yönetimi (Faktör Yük Değeri)
	Nihai Madde No			
SDY1	1		0,77	0,91
SDY2	2		0,80	0,91
SDY3	3		0,79	0,90
Cronbach Alfa: 0,89				

Sınıftaki Davranışların Yönetimi Ölçeği'ne ilişkin açımlayıcı faktör analizi sonucunda, üç maddenin tek faktörden oluştuğu belirlenmiştir. Tablo 2'ye göre maddelerin faktör yük değerlerinin 0,91, 0,91 ve 0,90 olduğu tespit edilmiştir. Maddelere ilişkin madde-toplam korelasyon değerleri 0,77, 0,80 ve 0,79 olarak bulunmuştur.

Sınıftaki Davranışların Yönetimi Ölçeği'ne ilişkin yapılan AFA'nın ardından ortaya çıkan yapının doğrulanıp doğrulanmadığının belirlenmesi amacıyla DFA yapılmıştır. Analiz sonucu ortaya çıkan model Şekil 2'de verilmiştir.

Chi-Square=0.00, df=0, P-value=1.00000, RMSEA=0.000

Şekil 2. Sınıftaki Davranışların Yönetimi Ölçeği için Doğrulayıcı Faktör Analizi Modeli

Şekil 2 incelendiğinde, doğrulayıcı faktör analizi sonucunda elde edilen ki-kare ve serbestlik derecesi değerlerinin $\chi^2=0,00$, (sd=0, $p>0,05$) olduğu ve $\chi^2/sd=0,00$ oranının elde edildiği görülmektedir. Seçilen örneklemden elde edilen bu oranın üçün altında çıkması “mükemmel uyum” olduğuna işaret etmektedir (Kline, 2005). Değerlerin “mükemmel” çıkması, madde sayısının çok az, katılımcı sayısının ise, madde sayısına oranla çok yüksek olmasından kaynaklanabilir. Bu araştırmada, DFA sonucunda elde edilen model ile veri arasındaki uyumun “mükemmel” olduğu söylenebilir.

Bu boyuta ilişkin Cronbach alfa katsayısı 0,89 olarak tespit edilmiştir. Bu sonuç da ölçeğin yeterli düzeyde güvenilir olduğunun göstergesidir.

Özel Öğretim Teknikleri Ölçeği'ne ilişkin yapı geçerliği ve güvenilirliği

Özel Öğretim Teknikleri Ölçeği'ne ilişkin AFA sonucunda veri setinin faktör analizi için uygunluğunu test etmeyi sağlayan KMO değeri 0,87 bulunmuştur. Bu değer en az 0,50'nin üzerinde olması gerekmektedir (Büyüköztürk, 2013). Yine aynı amaca hizmet eden Bartlett Sphericity Testi sonucu ise [$\chi^2=3387,03$; $p<0,01$] bulunmuştur. Bu değer de anlamlı olması, veri setinin faktör analizi için uygun olduğunu göstermektedir. Faktör yük değerlerinde kesme puanı 0,32 olarak belirlenmiştir.

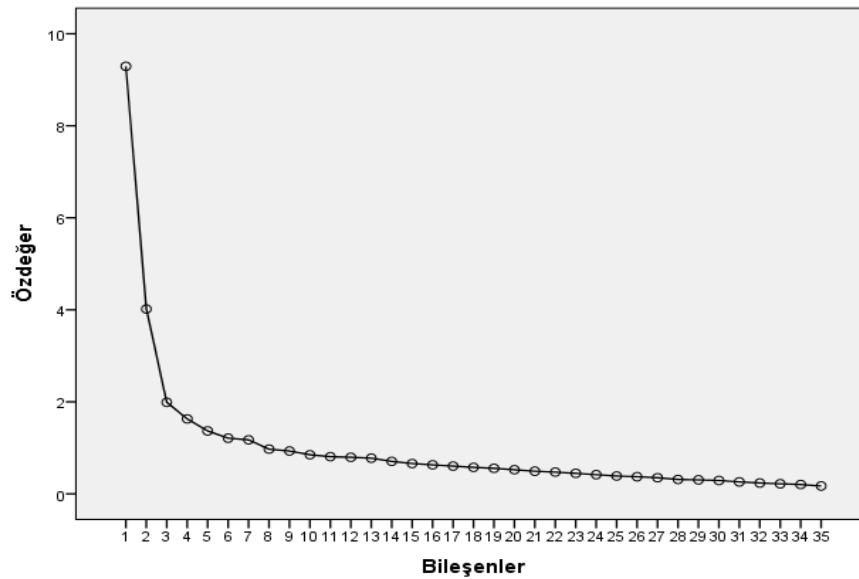
Analiz sonucunda, özdeğeri 1'in üzerinde olan faktörlerin açıkladığı varyansın (%58) 2/3'üne denk gelen %38,02'lik kısım ölçeğin iki faktör tarafından temsil edildiğini göstermektedir. Buna göre envanterin iki faktörlü bir yapıda olduğu sonucuna varılmıştır. Faktörlerin açıkladığı varyans ve özdeğer sonucu Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3.

Özel Öğretim Teknikleri Ölçeği'ne ilişkin Özdeğer ve Açıklanan Varyans Değerleri

Bileşen	Özdeğer	Açıklanan Varyans %	Toplam Açıklanan Varyans %
1	9,29	26,55	26,55
2	4,01	11,47	38,02

Tablo 3 ve Şekil 3 incelendiğinde temel bileşenler faktör analizi sonuçlarına göre, elde edilen iki faktörün, toplam varyansın %38,02'sini açıkladığı gözlenmiştir. Birinci faktörün özdeğerinin 9,29, ikinci faktörün 4,01 olduğu belirlenmiştir. Bu durum envanterin iki faktörlü yapısını desteklemektedir. Şekil 3'te özdeğerdeki ikinci faktörden sonra keskin düşüş olduğu görülmektedir.

Şekil 3. Özel Öğretim Teknikleri Ölçeği'ne ilişkin Özdeğer Grafiği

Tablo 4.
Maddelerin Faktör Yük Değerleri, Madde Toplam Korelasyonları ve Özel Öğretim Teknikleri Ölçeği'nin Cronbach Alfa Değerleri

Bileşenler	Madde-Toplam Korelasyonları	Geliştirici Teknikler	Baskılayıcı Teknikler
İlk Uygulama Madde No	Faktör Yük Değeri		
OOT32	0,51	0,69	
OOT17	0,52	0,69	
OOT34	0,61	0,68	,020
OOT21	0,59	0,68	
OOT26	0,59	0,67	
OOT24	0,65	0,66	
OOT33	0,57	0,65	
OOT35	0,54	0,65	
OOT18	0,51	0,65	
OOT4	0,58	0,62	
OOT15	0,57	0,61	
OOT36	0,64	0,61	
OOT23	0,58	0,60	
OOT16	0,48	0,59	-0,24
OOT1	0,52	0,58	0,20
OOT22	0,41	0,57	-0,36
OOT3	0,45	0,51	
OOT20	0,33	0,49	
OOT25	0,37	0,48	-0,32
OOT29	0,44	0,47	
OOT31	0,48	0,47	
OOT38	0,38	0,46	
OOT28	0,55	0,45	
OOT14	0,33	0,41	
OOT5	0,31	0,38	
OOT8	0,58		0,78
OOT9	0,75	0,20	0,77
OOT11	0,67	0,23	0,73
OOT10	0,77	0,22	0,72
OOT12	0,46	-0,25	0,57
OOT7	0,50		0,56
OOT6	0,36		0,51

Geliştirici Teknikler Cronbach alfa: 0,90

Baskılayıcı Teknikler Cronbach alfa: 0,83

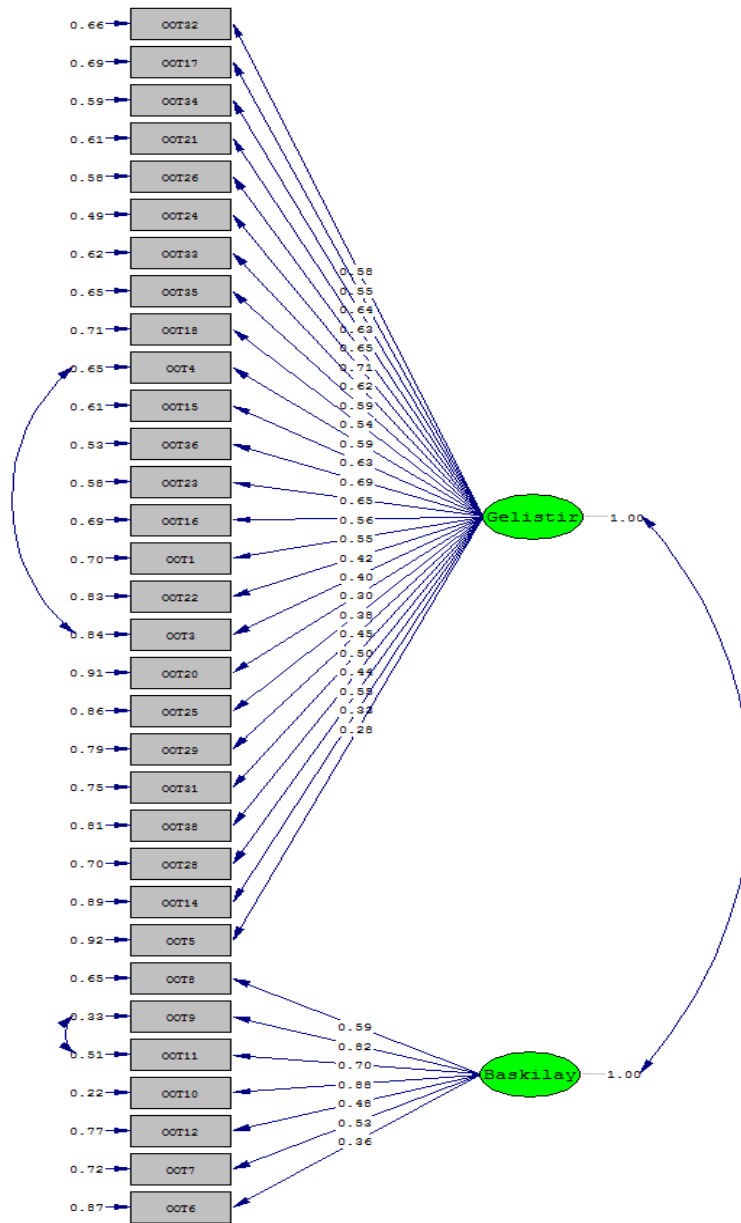
* Tabloya 0,20'nin üzerindeki değerler alınmıştır.

Özel Öğretim Teknikleri Ölçeği'ne ilişkin AFA sonucunda 19, 30 ve 37 numaralı maddelerin birden çok faktörde yüksek korelasyon gösterdiği belirlenmiştir. Bu nedenle üç maddenin ölçekten çıkartılmasına karar verilmiştir. Diğer taraftan AFA sonucunda kendi boyutlarıyla negatif ilişki gösteren 2., 13. ve 27. maddeler de ölçekten çıkarılmıştır. Tablo 4'e göre, 25 maddeden oluşan "Geliştirici Teknikler" boyutundaki maddelerin faktör yük değerleri 0,38 ile 0,69 ve 7 maddeden oluşan "Baskılayıcı Teknikler" boyutundaki maddelerin yük değerleri ise 0,51 ile 0,78 arasında değişmektedir. "Geliştirici Teknikler" boyutundaki maddelere ilişkin madde-toplam korelasyon değerleri 0,31 ile 0,65 arasında, "Baskılayıcı Teknikler"

boyutuna ilişkin maddelerin madde-toplam korelasyon değerleri 0,36 ile 0,77 arasında değerler almaktadır.

Özel Öğretim Teknikleri Ölçeği için yapılan AFA ardından ortaya çıkan yapının doğrulanıp doğrulanmadığının belirlenmesi amacıyla DFA yapılmıştır. Analiz sonucu ortaya çıkan model Şekil 4’te verilmiştir.

Şekil 4 incelendiğinde, “Geliştirici Teknikler” boyutunun 25, “Baskılayıcı Teknikler” boyutunun da 7 maddeden oluştuğu görülmektedir. Geliştirici Teknikler, özel öğretim teknikleri ile ilgili İnanılmaz Yıllar Öğretmen Sınıf Yönetimi Programı içeriğinde de yer alan olumlu sınıf yönetimi stratejilerinin bulunduğu boyuttur. Bu boyutta yer alan maddelere örnek olarak “Rahatsız edici olmayan davranışları görmezden gelme”, “Bireysel özendirme programı oluşturma”, “Yılmaması için çocuğa koçluk yapma”, “Özel ayrıcalıklar kullanma” verilebilir. Baskılayıcı Teknikler boyutunda sınıftaki istenmeyen davranışları daha geleneksel, sınırlayıcı müdahaleler ile düzenleyen stratejiler yer almaktadır. Örneğin, “Fiziksel sınırlar kullanma”, “Yüksek sesle azarlama” gibi.

Şekil 4. Özel Öğretim Teknikleri Ölçeği için Doğrulayıcı Faktör Analizi Modeli

DFA sonucunda $\chi^2=1021,82$ (sd=461 p<0,01) olduğu ve $\chi^2/sd=2,21$ oranının elde edildiği görülmektedir. Seçilen örneklemden elde edilen bu oranın üçün altında çıkması “mükemmel uyum” olduğuna işaret etmektedir (Jöreskog ve Sörbom, 1993; Kline, 2005). DFA’da en yaygın kullanılan uyum eksikliği indekslerinden birisinin RMSEA olduğu söylenebilir. DFA analizinde RMSEA indeksinin 0,05 ve daha küçük bir değer olması model- veri uyumunun bir göstergesidir; ancak bu değer 0,08’e kadar da kabul edilebileceği belirtilmektedir (Browne ve Cudeck, 1989; Hu ve Bentler, 1999; Şimşek, 2007; Vieira, 2011). Bu çalışmadaki RMSEA değerinin 0,07 olması “iyi uyum” olduğunu göstermektedir. DFA’da NNFI (Non-Normed Fit Index), CFI (Comparative Fit Index), GFI (Goodness of Fit Index) ve IFI (Incremental Fit Index) değerlerinin 0,90 ve üzerinde olması model veri uyumunun “yeterli” olduğunun göstergesidir (Bentler, 1990; Çokluk, Şekercioglu ve Büyüköztürk, 2010; Hu ve Bentler, 1999; Sümer, 2000; Şimşek, 2007). Analiz sonucunda, NNFI=0,92, CFI=0,93, GFI=0,76 ve IFI= 0,93 bulunmuştur. Bu sonuçlara göre NNFI, CFI ve IFI gibi uyum iyiliği değerlerinin “yeterli” olduğu ve Özel Öğretim Teknikleri Ölçeğinin iki boyutlu yapısının doğrulayıcı faktör analizinden elde edilen uyum istatistiklerine göre doğrulandığı söylenebilir.

Ölçeğin alt boyutlarına ilişkin iç tutarlılık anlamında güvenilirlik değerleri kestirilmiştir. “Geliştirici Teknikler” boyutunun Cronbach alfa katsayısının 0,90, “Baskılayıcı Teknikler” boyutunun 0,83 olduğu belirlenmiştir. Bu bulgular ölçeğin her iki alt boyutunun güvenilirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Anne Babalarla Çalışma Ölçeği’ne ilişkin yapı geçerliği ve güvenilirliği

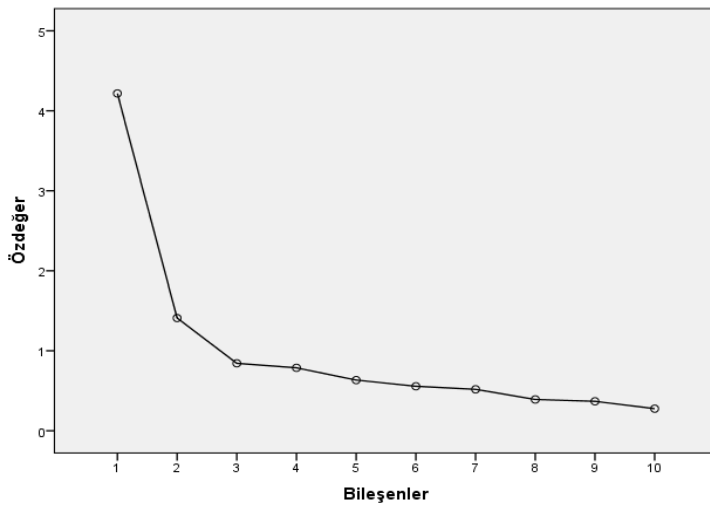
Anne Babalarla Çalışma Ölçeği’ne ilişkin AFA sonucunda veri setinin faktör analizi için uygunluğunu test etmeyi sağlayan KMO değeri 0,86 bulunmuştur. Bu değer en az 0,50’nin üzerinde olması gerekmektedir (Büyüköztürk, 2013). Yine aynı amaca hizmet eden Bartlett Sphericity Testi sonucu ise [$\chi^2=828,07$; p<0,01] bulunmuştur. Bu değer de anlamlı olması, veri setinin faktör analizi yapılabilmesi için uygun olduğunu göstermektedir.

Analiz sonucunda, özdeğeri 1’in üzerinde olan iki faktörün olduğu gözlenmiştir. İki faktörün açıkladığı varyans ve özdeğer sonucu Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5.

Anne Babalarla Çalışma Ölçeği’ne ilişkin Özdeğer ve Açıklanan Varyans Değerleri

Bileşen	Özdeğer	Açıklanan Varyans %	Toplam Açıklanan Varyans %
1	4,21	42,17	42,17
2	1,41	14,09	56,26

Şekil 5. Anne Babalarla Çalışma Ölçeği’ne ilişkin Özdeğer Grafiği

Tablo 5 ve Şekil 5 incelendiğinde, faktör analizi sonuçlarına göre, elde edilen iki faktör, toplam varyansın %56,26'sını açıklamaktadır. Birinci faktörün özdeğerinin 4,21, ikinci faktörün özdeğerinin ise 1,41 olduğu gözlenmektedir. Bu durum envanterin iki faktörlü yapısını desteklemektedir. Şekil 5'te özdeğerdeki ikinci faktörden sonra keskin düşüş olduğu görülmektedir.

Tablo 6.

Maddelerin Faktör Yük Değerleri, Madde Toplam Korelasyonları ve Anne Babalarla Çalışma Ölçeği'nin Cronbach Alfa Değerleri

Bileşenler		Madde-Toplam Korelasyonları	İşbirliği	Katılım
İlk Uygulama Madde No	Nihai Madde No			
ABC3	3	0,71	0,78	0,23
ABC6	6	0,62	0,75	
ABC7	7	0,57	0,74	
ABC4	4	0,66	0,73	0,30
ABC2	2	0,59	0,72	
ABC1	1	0,42	0,50	
ABC11	10	0,67		0,84
ABC10	9	0,42		0,70
ABC5	5	0,53	0,29	0,67
ABC9	8	0,54	0,37	0,64

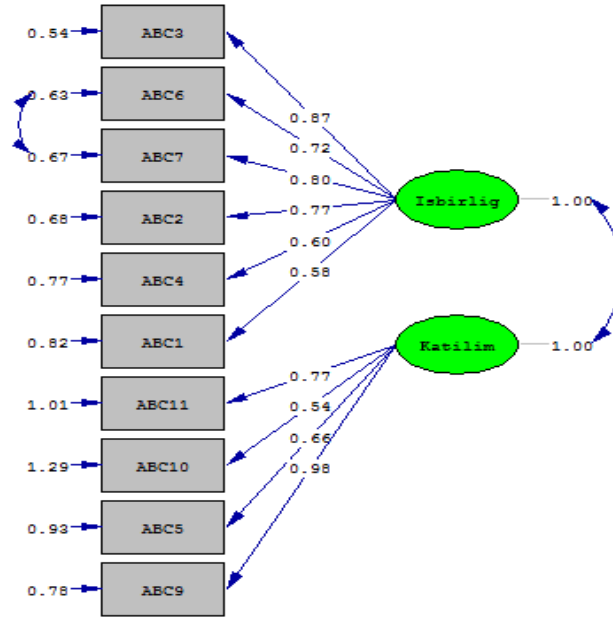
İşbirliği Cronbach alfa: 0,83

Katılım Cronbach alfa: 0,74

* Tabloya 0,20'nin üzerindeki değerler alınmıştır.

Anne Babalarla Çalışma Ölçeği'ne ilişkin AFA sonucunda, 8 numaralı maddenin birden çok faktörde yüksek korelasyon gösterdiği belirlenmiştir. Bu nedenle bu maddenin ölçekten çıkartılmasına karar verilmiştir. Bunun sonucunda ölçek, iki faktör ve 10 maddeden oluşmuştur. Tablo 6'ya göre, altı maddeden oluşan "İşbirliği" boyutundaki maddelerin yük değerleri 0,50 ile 0,78, dört maddeden oluşan "Katılım" boyutundaki maddelerin yük değerleri ise, 0,64 ile 0,84 arasına değişmektedir. "İşbirliği" boyutundaki maddelere ilişkin madde-toplam korelasyon değerleri 0,42 ile 0,71 arasında, "Katılım" boyutundaki maddelere ilişkin madde-toplam korelasyon değerleri ise 0,54 ile 0,67 arasında değer almaktadır. "İşbirliği" boyutunun Cronbach alfa katsayısı 0,83, "Katılım" boyutunun ise 0,74'tür. Bu sonuç da envanterin yeterli düzeyde güvenilir olduğunun göstergesidir. "İşbirliği" boyutunda yer alan maddelere örnek olarak "Öğretmen-anne baba işbirliğini geliştirme", "Ev-okul davranış planı için anne babalarla işbirliği yapma" ve "Katılım" boyutundaki maddelere örnek olarak "Anne baba destek grupları oluşturma", "Anne babalardan kültürel tarih/öykü/geleneklerini sınıfla bütünleştirme yollarını paylaşmalarını isteme" sayılabilir.

Anne Babalarla Çalışma Ölçeği için yapılan AFA ardından ortaya çıkan yapının doğrulanıp doğrulanmadığının belirlenmesi amacıyla DFA yapılmıştır. Analiz sonucu ortaya çıkan model Şekil 6'da verilmiştir.

Chi-Square=61.04, df=33, P-value=0.00212, RMSEA=0.065

Şekil 6. Anne Babalarla Çalışma Ölçeği için Doğrulayıcı Faktör Analizi Modeli

Şekil 6 incelendiğinde, DFA sonucunda elde edilen ki-kare ve serbestlik derecesi değerlerinin $\chi^2=61,04$, ($sd=33$ $p<0,01$) olduğu ve $\chi^2/sd=1,84$ oranının elde edildiği görülmektedir. Seçilen örneklemden elde edilen bu oranın için altında çıkması “mükemmel uyum” olduğunu göstermektedir (Jöreskog ve Sörbom, 1993; Kline, 2005).

DFA’da en yaygın kullanılan uyum eksikliği indekslerinden birisinin RMSEA olduğu söylenebilir. DFA analizinde RMSEA indeksinin 0,05 ve daha küçük bir değer olması model- veri uyumunun bir göstergesidir; ancak bu değer 0,08’e kadar da kabul edilebileceği belirtilmektedir (Browne ve Cudeck, 1989; Hu ve Bentler, 1999; Şimşek, 2007; Vieira, 2011). Bu çalışmadaki RMSEA değerinin 0,06 olması “iyi uyum” olduğuna işaret eder. DFA’da NNFI, CFI, GFI ve IFI değerlerinin 0,90 ve üzerinde olması model veri uyumunun “iyi uyum” a karşılık geldiğinin göstergesidir (Bentler, 1990; Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2010; Hu ve Bentler, 1999; Sümer, 2000; Şimşek, 2007). Analiz sonucunda NNFI=0,93, CFI=0,95, GFI=0,94 ve IFI= 0,95 olduğu belirlenmiştir. Elde edilen değerlerle iki boyutlu yapının doğrulandığı gözlenmiştir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Sınıf Yönetiminde Öğretmen Stratejileri Envanteri, Sınıftaki Davranışların Yönetimi, Özel Öğretim Teknikleri, Anne Babalarla Çalışma ile Planlama ve Destek olmak üzere dört ölçekten oluşmaktadır. Bu ölçeklerde farklı cevaplama türünde ve farklı amaçlara yönelik maddeler yer aldığından envanterin bölümleri ayrı ayrı geçerlik ve güvenilirlik analizlerine tabi tutulmuştur. Ancak Planlama ve Destek Ölçeği, ülkemizde İnanılmaz Yıllar Öğretmen Sınıf Yönetimi Programı’nın henüz kullanılmaması nedeniyle bu çalışmaya dahil edilememiştir. Envanterin üç ölçeğine ayrı ayrı AFA ve DFA yapılmış, ortaya çıkan yapının güvenilirliği Cronbach alfa ile kestirilmiştir.

Sınıf Yönetiminde Öğretmen Stratejileri Envanteri, Webster-Stratton (1998) tarafından geliştirilmiş, envanterin Cronbach alfa güvenilirlik katsayıları 0,52 ile 0,97 arasında bulunmuştur. Envanter daha sonra Webster-Stratton, Reid ve Hammond (2001) tarafından revize edilmiş ve Cronbach alfa katsayılarının 0,70 ile 0,84 arasında değiştiği belirlenmiştir. Birçok çalışmada, Webster-Stratton’un (1998) bulunduğu 0,52 ile 0,97 arasındaki güvenilirlik katsayıları kullanılmıştır (Olson, 2009; Shernoff, 2004; Tucker, Derscheid, Odegarden ve Olson, 2008). Ancak bazı çalışmalarda güvenilirlik değerleri yeniden hesaplanarak raporlaştırılmıştır. Örneğin Carlson ve

diğerleri (2011) çalışmalarında envantere ilişkin Cronbach alfa güvenilirlik katsayıları 0,70 ile 0,87, Brotman, Kingston, Bat-Chava, Caldwell ve Calzada (2008)'un çalışmasında 0,71 ile 0,79 ve Gezgin'in (2009) çalışmasında ise 0,87 ile 0,89 arasında bulunmuştur.

Sınıftaki Davranışların Yönetimi Ölçeği'ne ilişkin açıklanan varyans ölçeğin tek faktörlü yapısını ortaya çıkarmıştır. Bölümdeki maddelerin faktör yük değerlerinin çok yüksek olduğu tespit edilmiştir. DFA sonucunda elde edilen model ile veri arasındaki uyumun "mükemmel" olduğu görülmüştür. Bu boyutun güvenilirliğinin yeterli düzeyde olduğu belirlenmiştir. Sınıftaki Davranışların Yönetimi Ölçeği, tek boyut ve üç maddeden oluşmaktadır.

Özel Öğretim Teknikleri Ölçeği'ne ilişkin açıklanan varyans ölçeğin iki faktörlü yapısını ortaya koymuştur. DFA sonucunda χ^2/sd oranının ve RMSEA değerinin ve uyum iyiliği değerlerinin "yeterli" düzeyde olduğu gözlenmiştir. Analizler sonucunda geçerlikleri tespit edilen 25 maddeden oluşan "Geliştirici Teknikler" boyutunun ve 7 maddeden oluşan "Baskılayıcı Teknikler" boyutunun güvenilirliklerinin de iyi düzeyde olduğu belirlenmiştir. Özel Öğretim Teknikleri Ölçeği, iki boyuttan ve toplam 32 maddeden oluşmaktadır.

Anne Babalarla Çalışma Ölçeği'ne ilişkin açıklanan varyans ölçeğin iki faktörlü yapısını ortaya koymuştur. DFA sonucunda χ^2/sd oranının, RMSEA değerinin ve uyum iyiliği değerlerinin "iyi" düzeyde olduğu belirlenmiştir. Analizler sonucunda 6 maddeden oluşan "İşbirliği" boyutunun ve 4 maddeden oluşan "Katılım" boyutunun güvenilirliklerinin yeterli düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Anne Babalarla Çalışma Ölçeği, iki boyuttan ve toplam 10 maddeden oluşmaktadır.

Araştırmada Sınıf Yönetiminde Öğretmen Stratejileri Envanteri'nin üç ölçekten ve toplam 45 maddeden oluştuğu belirlenmiş ve ölçekler (Sınıftaki Davranışların Yönetimi, Özel Öğretim Teknikleri ve Anne Babalarla Çalışma) ayrı ayrı olmak üzere Türk kültürüne uyarlanmış ve okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi stratejilerinin belirlenmesinde ve uygulanan müdahale programının etkililiğinin değerlendirilmesinde kullanılabileceğine karar verilmiştir. Teknolojik, sosyal ve kültürel gelişmeler sonucunda oluşabilecek değişimler göz önüne alınarak ölçeğin her kullanımında temel geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarının tekrarlanması toplanan bilgilerin bilimselliği açısından gerekli olacağı düşünülmektedir (Çapri ve Kan, 2006).

Katkısı Olanlar

Bu çalışma TÜBİTAK1001-Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Kaynaklar

- Baker-Henningham, H. ve Walker, S. (2009). A qualitative study of teacher's perceptions of an intervention to prevent conduct problems in Jamaican pre-schools. *Child: Care, Health and Development*, 35(5), 632-642.
- Baker-Henningham, H., Walker, S., Powell, C. ve Gardner, J. M. (2009). A pilot study of the Incredible Years Teacher Training programme and a curriculum unit on social and emotional skills in community pre-schools in Jamaica. *Child: Care, Health and Development*, 35(5), 624-631.
- Barış Akgül, D. (2008). Sosyal beceri gelişiminde çocuk ve müzik. *Milli Eğitim Dergisi*, 177, 28-35.
- Bentler, P.M. (1990). Comparative fit indexes in structural models. *Psychological Bulletin*, 2(107), 238-246.
- Brotman, L. M., Kingston, S., Bat-Chava, Y., Caldwell, M. B. ve Calzada, E. J. (2008). Training school personnel to facilitate a family intervention to prevent conduct problems. *Early Education and Development*, 19(4), 622-642.
- Browne M. W. ve Cudeck R. (1989). Single sample cross-validation indexes for covariance structures. *Multivariate Behavioral Research*, 24(4), 445-55.
- Büyüköztürk, Ş. (2013). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem A Yayınları.

- Carlson, J. S., Tired, H. B., Bender, S. L. ve Benson, L. (2011). The influence of group training in the Incredible Years Teacher Classroom Management Program on preschool teachers' classroom management strategies. *Journal of Applied School Psychology*, 27(2), 134-154.
- Center for the Study and Prevention of Violence. (2010). Blueprints for violence prevention. Erişim adresi: www.colorado.edu/cspv/blueprints/.
- Çapri, B. ve Kan, A. (2006). Öğretmen kişilerarası özyeterlik ölçeğinin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1),48-61.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik*. Ankara: Pegem Akademi.
- Deniz, K. Z. (2007). Psikolojik ölçme aracı uyarılama. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 40(1), 1-16.
- Dinçer, Ç. ve Akgün, E. (2015). Okul öncesi öğretmenleri için sınıf yönetimi becerileri ölçeğinin geliştirilmesi ve öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenlerle ilişkisi. *Eğitim ve Bilim*, 40(177), 187-201.
- Gezgin, N. (2009). *Okulöncesi eğitimi öğretmenlerinin kullandıkları sınıf yönetimi stratejileri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Herman, K. C., Borden, L. A., Reinke, W. M. ve Webster-Stratton, C. (2011). The impact of the Incredible Years parent, child, and teacher training programs on children's co-occurring internalizing symptoms. *School Psychology Quarterly*, 26(3), 189.
- Hu L. T. ve Bentler P. M. (1999). Cut off criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 6(1), 1-55.
- Hutchings, J., Bywater, T., Daley, D., Gardner, F., Whitaker, C., Jones, K., ... ve Edwards, R. T. (2007). Parenting intervention in Sure Start services for children at risk of developing conduct disorder: Pragmatic randomised controlled trial. *Bmj*, 334(7595), 678.
- Joseph, G. E. ve Strain, P. S. (2003). Comprehensive evidence-based social-emotional curricula for young children: An analysis of efficacious adoption potential. *Topics in Early Childhood Special Education*, 23(2), 62-73.
- Jöreskog, K. G. ve Sörbom, D. (1993). *LISREL 8: Structural equation modeling with the simplis command language*. Hillsdale: Erlbaum Associates Publishers.
- Kline, R.B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling*. NewYork: The Guilford Press.
- Olson E. M. (2009). *The impact of early childhood educators on conduct problems in preschool children* (Unpublished doctoral dissertation). University of Washington. Erişim adresi: <https://search.proquest.com/docview/305015494?pq-origsite=gscholar>.
- Powell, D., Dunlap, G. ve Fox, L. (2006). Prevention and intervention for the challenging behaviors of toddlers and preschoolers. *Infants and Young Children*, 19, 25-35.
- Reinke, W. M., Stormont, M., Webster-Stratton, C., Newcomer, L. L. ve Herman, K. C. (2012). The Incredible Years Teacher Classroom Management program: Using coaching to support generalization to real-world classroom settings. *Psychology in the Schools*, 49(5), 416-428.
- Shernoff, E. S. (2004). *Transporting an evidence-based classroom management program for preschoolers with disruptive behavior problems to a school: An analysis of implementation, outcomes, and contextual variables* (Unpublished doctoral dissertation). University Of Wisconsin-Madison. Erişim adresi: <https://search.proquest.com/docview/305112522/CE8783DA1ED4F7BPQ/1?accountid=8319>
- Sümer, N. (2000). Yapısal eşitlik modelleri: Temel kavramlar ve örnek uygulamalar. *Türk Psikoloji Yazıları*, 3(6), 49-73.
- Şimşek, Ö. F. (2007). *Yapısal eşitlik modellemesine giriş: Temel ilkeler ve LISREL uygulamaları*. İstanbul: Ekinoks Yayınları.

- Thompson, J. G. (2007). *The first-year teacher's survival guide: Ready-to-use strategies, tools & activities for meeting the challenges of each school day* (2nd ed.). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Tucker, S., Derscheid, D., Odegarden, S. ve Olson, M. E. (2008). Evidence-based training for enhancing psychiatric nurses' child behavior management skills. *Journal for Nurses in Professional Development*, 24(2), 75-85.
- Vieira, A. L. (2011). *Preparation of the analysis. Interactive LISREL in practice* (First Edition). London: Springer.
- Webster-Stratton, C. (1998). *Head start sample: Teacher strategies questionnaire*. Erişim adresi: <http://www.son.washington.edu/centers/parenting-clinic/>.
- Webster-Stratton, C. (2008). *The incredible years: Parents, teachers, and children training series. Leader's Guide*. Seattle, WA: Incredible Years Inc.
- Webster-Stratton C. (2010). *How to promote children's social and emotional competence*. London: Sage Publications.
- Webster-Stratton, C. (2012). *Teacher Classroom Management Strategies Questionnaire*. Erişim adresi: <http://www.incredibleyears.com/for-researchers/measures/>
- Webster-Stratton, C., Reid, M. J. ve Hammond, M. (2001). Preventing conduct problems, promoting social competence: A parent and teacher training partnership in Head Start. *Journal of Clinical Child Psychology*, 30, 283-302.
- Webster-Stratton, C., Reid, J. M. ve Stoolmiller, M. (2008). Preventing conduct problems and improving school readiness: Evaluation of the incredible years teacher and child training programs in high-risk schools. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 49(5), 471-488.
- Webster-Stratton, C., Reinke, W. M., Herman, K. C. ve Newcomer, L. L. (2011). The incredible years teacher classroom management training: the methods and principles that support fidelity of training delivery. *School Psychology Review*, 40(4), 509-529.

Extended Abstract

Introduction

Teachers use effective classroom management strategies to improve children's social competence and to prevent or reduce aggressive behavior. The basic classroom management strategies effective in teaching prosocial behavior and social skills to children, and in preventing and reducing problematic behaviors of children and intervening this behavior are used for preventive purposes for the children who have normal development and they are also used to interfere with undesirable behavior of the children at risk (Powell, Dunlap & Fox, 2006). Teachers need to know and use effective classroom management strategies to prevent children's behavioral problems in class, to give proper behavior to children, to change undesirable behavior and therefore to create a positive and suitable atmosphere in class. The determination of the usage of these strategies in the planning to support the effective classroom management strategies is also important. Accordingly, the adaptation of the Preschool Teacher Classroom Management Strategies Questionnaire in the Turkish culture is aimed. Thus, necessary validity and reliability studies were performed to adapt the Teacher Classroom Management Strategies Questionnaire developed by Webster-Stratton (2012) into Turkish.

Method

In this descriptive study, the research participants are composed of 422 preschool teachers (all are females and graduates of related undergraduate program) who worked in the province of Ankara with 48-72-month-old children and who were selected with suitable sampling form. Exploratory Factor Analysis (EFA) was conducted with the data obtained from the first group of 220 people and then the existing structure was tested through Confirmatory Factor Analysis (CFA) with the data obtained from a different group of 202 people.

Teacher Classroom Management Strategies Questionnaire (Webster-Stratton, 2012) was composed of 60 items and 4 scales in which the teachers evaluated themselves. The “Managing Classroom Behavior Scale” was composed of 3 items (7 point scale), the “Specific Teaching Techniques Scale” was composed of 38 items (5 point scale), the “Working with Parents Scale” was composed of 11 items (6 point scale) and the “Planning and Support Scale” was composed of 8 items (6 point scale). The Planning and Support Scale could not be used the strategies in Incredible Years Teacher Classroom Management Program because the program has not been used in Turkey yet.

In the first stage, necessary permissions were taken for the validity and reliability studies of Teacher Classroom Management Strategies Questionnaire (Webster-Stratton, 2012) and the questionnaire was translated into Turkish.

Result and Discussion

According to the findings of the study, the value of KMO testing the suitability of the data set related to the “Managing Classroom Behavior Scale” for the factor analysis was found to be 0.74. For this purpose, this value must be at least over 0.50 (Büyüköztürk, 2013) and the result of Bartlett Sphericity Test serving the same purpose was found to be [$\chi^2=385,98$; $p<0,01$]. The fact that this value is also significant shows the data set is suitable for the factor analysis. According to the results of Principal Component Analysis, the only factor obtained was observed to explain the 82.52% of the total variance. Factor loadings of the items in this scale were determined to be 0.91, 0.91 and 0.90. Item-total correlation related to the items were found to be 0.77, 0.80 and 0.79. Chi-square and degree of freedom obtained at the end of the CFA performed to determine whether the existing structure was corrected or not were found to be $\chi^2=0,00$, ($df=0$, $p<0,01$) and it was observed that $\chi^2/df=0,00$ was obtained. That this ratio obtained from the selected sampling was under 3 shows a perfect fit (Kline, 2005). Cronbach Alpha coefficient related to this scale was determined to be 0.89. Managing Classroom Behavior Scale consists of one dimension and 3 items.

According to the findings of the study, the value of KMO testing the suitability of the data set related to the Specific Teaching Techniques Scale for the factor analysis was found to be 0.87 and Bartlett test was found to be [$\chi^2=3387,03$; $p<0,01$]. Cut-point in factor loadings was determined to be 0.32. At the end of the analysis, the variance that the factors of which eigenvalue was over 1 explained was observed to be represented by 2 factors. The 2 factors obtained explained 38.02% of the total variance. At the end of the exclusion of 3 items showing high correlation in more than 1 factor, the “Specific Teaching Techniques Scale” was composed of 2 factors and 32 items. The factor loadings of the items in the dimension of “Improving Techniques” range from 0.38 to 0.69 and the factor loadings in the dimension of “Repressive Techniques” range from 0.51 to 0.78. Item-total correlations related to the items in the dimension of “Improving Techniques” are between 0.31 and 0.65 and item-total correlations of “Repressive Techniques” are between 0.36 and 0.75. Chi-square and degree of freedom obtained at the end of CFA were $\chi^2=1233,94$ ($df=557$ $p<0,01$) and the ratio of $\chi^2/df=2,21$ was obtained. This ratio obtained from the selected sampling shows a perfect fit (Jöreskog & Sörbom, 1993; Kline, 2005). Cronbach Alpha coefficient related to the “Developing Techniques” dimension was determined to be 0.90 and Cronbach Alpha coefficient related to the “Repressive Techniques” dimension was determined to be 0.83. Specific Teaching Techniques Scale consists of two dimensions and total 32 items.

According to the findings of the study, the value of KMO testing the suitability of the data set related with The “Working With Parents Scale” for the factor analysis was found to be 0.86 and Bartlett test was found to be [$\chi^2=828,07$; $p<0,01$]. According to the factor analysis, the 2 factors obtained explained 56.26% of the total variance. The eigenvalue of the first factor was 4.21 and that of the second factor was 1.41. At the end of the exclusion of 1 item showing high correlation in more than 1 factor, the scale was composed of 2 factors and 10 items. The

factor loadings composed of 6 items in the dimension of “Cooperation” range from 0.64 to 0.84 and the factor loadings composed of 4 items in the dimension of “Participation” range from 0.64 to 0.84. Item-total correlations related with the items in the dimension of “Cooperation” are between 0.42 and 0.71 and item-total correlations of “Participation” are between 0.54 and 0.67. Cronbach Alpha coefficient related to the “Cooperation” dimension was determined to be 0.83 and Cronbach Alpha coefficient related to the “Participation” dimension was determined to be 0.74. This result is a sign that the questionnaire was highly reliable. Chi-square and degree of freedom obtained at the end of CFA were $\chi^2=61.04$ (df=33 p<0,01) and the ratio of $\chi^2/df=1.84$ was obtained. This ratio obtained from the selected sampling shows a perfect fit (Jöreskog & Sörbom, 1993; Kline, 2005). Working with Parents Scale consists of two dimensions and total 10 items.

In this study, three scales and 45 items of the Teacher Classroom Management Strategies Questionnaire (Managing Classroom Behavior Scale, Specific Teaching Techniques Scale and Working with Parents) were adapted into the Turkish culture. The psychometric properties of the Turkish version of the Teacher Classroom Management Strategies Questionnaire were satisfactory.